

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár r.t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.
 Hirdetéseket és előfizetéseket felvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyilvtér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

A nagy politika.

Lengyel Zoltánnak vannak ötletei. Amint hogy sok embernek vannak. Jók is, rosszak is. Eredetiek és másolatok. Mindegy, de ötletek. Ez a fő mai napság. Lehet elfogadni, lehet kinevetni. De egyet ne tessék cselekedni, azt, tudniillik, hogy gondolkozás, megfontolás nélkül nevesse ki, avagy fogadja el valaki. A sok mindenféle ötlet és gondolat között lehet egy-egy jó is, okos is. Most például vezércikket ír a szláv-barátság mellett és a német barátság ellen. A szeretet szálaival kell összekötni a magyart a csehekkel, a szerbekkel, a horvátokkal, lengyelekkel a németek ellen. A muszkákat csudálatosképpen nem sorozza a szeretet köteleivel megnyerendő szlávokhoz. Nem is említi őket. Pedig sem a csehek, sem a szerbek, a lengyelek és horvátok nem oly erősek, mint az oroszok, kik — amint napnapután olvassuk, ugyancsak áhitozzák az alkotmányosságot, a szabadságot.

És ugy tudjuk a multból, meg a közelebbi időből, hogy a csehek, tótok, horvátok és szerbek ugyan csak áhitozgatnak a császár atyuska jóindulatáért, az oroszok szeretetért. Ellenben nagyon is dolgoztak a magyarok ellen, ámbar tudták, hogy a magyarok éppen nem szerelmesek a németbe. Lehetne egy kis összehasonlítást is tenni a felett a kérdés felett: vajon a muszka tett-e több népet rab-szolgává, vagy a német? A történelem lapjairól még Lengyel Zoltán is megolvashatja és ha kiteríti Oroszország mappáját, ott megláthatja a szabadságuktól megfosztott nemzetek egész sorozatát. Aligha tetszik neki ez az állapot, de hát most nem akarja ész-

revétetni. Most a csehek, a szerbek kellene nekik, azt állítván, hogy „a szlávok barátsága, szeretete csak előmozdítja az egész vonalon a mi szabadságunkat, (!) a mi barátságunk az övéket.“ Hát az bizonyos, hogy a magyart most — nem szereti senki. Szüksége van minden nemzet jóindulatára, barátságára. De nem arra, hogy egyfelől megszerezze a gyengék barátságát és egyúttal megszerezze az erősek bosszuját, ellenséges magatartását. Ennél már okosabb politikát találhatna ki Lengyel Zoltán et consortes, arra is gondolva egy kissé, hogy mit is fog csinálni Oroszország, ha egyszer erős és hatalmas lesz a szabadság ereje által! Mit gondol, vajon a csehek, szerbek, horvátok akkor is a sokkal gyengébb magyarok szeretetét fogják ápolni, keresni? Avagy oly nagy jelkü akar lenni Zoltán úr, hogy a magyarság vért áldozza fel a csehekért, szerbekért stb., holott egy erős Németország mellett aligha támadná meg őket Oroszország azért, hogy bekebelezze őket a többiek mellé, arra a szép nagy mappára.

E mellett az erős Németország mellett, okos politikával, — nem tüntetve a horvát barátsággal az olasz, a cseh barátsággal a német, a lengyel barátsággal az orosz ellen, — teljes erejét fejtheti ki Magyarországnak, mint régen az Árpádok, Anjouk és Mátyás alatt; s azért jó szomszédja maradhat a cseheknek, szerbeknek, horvátoknak, szóval: a szlávoknak is. Ez az okos politika. Hogy nem könnyű, az bizonyos, de föltétlenül jobb, mint nagy könnyeden még rosszabbá tenni helyzetünket holmi illusorius barátság-fitogtatással.

Szemle.

Romániából érdekes hírek hallatszanak. Csak a minap történt, hogy egy 5000 tagból álló erdélyi román társaság látogatott el a bukaresti dalversenyre; s ezen alkalomból dalban, díkzióban, lelkesedésben a legfeltűnőbb módon tüntettek az összes románok egyesülése mellett, tehát a mai magyar állam ellen. S most alig néhány nappal Gradisteanu utlegje után, melyet a magyar-osztrák birodalom konzulának ki- osztott, azt olvassuk, hogy a román király Russu-Sirianut, az aradi Tribuna főszerkesztőjét kihallgatáson fogadta, tőle „A románok a magyar államban“ című munkáját elfogadta, mely telve van a magyar állam- eszme ellen irányuló izgatással s melyet a bukaresti tudományos akadémia pályadíjjal tüntetett ki. S ennyire jutott már a mi nemzeti tekintélyünk.

A román nemzetiségi párt vezérfelei: Mihali Tivadar, a nemzetiségi klub elnöke, továbbá Vlád, Vajda, Maniu és Popp C. István képviselők vasárnap Gyulafehérvárott értekezletre gyűltek egybe, melyen a politikai helyzetről tanácskoztak. A megbeszélés során megállapították a nemzetiségi párt széleskörű szervezését, s a képviselőházban követendő maguktartását. Dr. Mihali Tivadar, a nemzetiségi csoport elnöke beszámoló beszédet mondott nagyilondai választói előtt. Miután konstataulta, hogy ez a kormány csak átmeneti, nem tartja eszszerűnek, hogy a nemzetiségi párt obstruáljon. A nemzetiségi párt csak teljesítsék ellenőrző hivatásukat, de annak, hogy egyes kérdéseket

TÁRCZA.

A Washington-szobor.

Első a háboruban, első a békeben és első honfiktársai szíveben. E néhány szó, mely e csodálatraméltó ember washingtoni szobra alatt díszlik, s mely ugyszólván közmondás-szerűen el az amerikai nép ajkán, találoan jellemzi Washington, ki mint hadvezér, mint államférfi s mint ember egyaránt nagy, kiről tulás nélkül mondhatjuk, hogy a világtörténelemben egyedül áll. Mint hadvezér nem ejtette ugyan bánulatra vilagra szóló nagy haditettekkel az emberiséget, de győzött, az ügyet, melyért küzdött, diadalra vitte, s a hatalommal, melylyel rendelkezett, sohasem élt vissza. Azt tartotta, hogy a katona hivatása a legszüesebb hivatás. s bármily hibának még csak az árnyeka is elhomályosítja dicső tettei fényét. S ezt nemcsak szóval hirdette, de tetteivel is bizonyította. Államférfi pályafutása a sikerek, a nagy alkotások szakadatlan láncolata; s elete első napjától az utolsóig hű volt

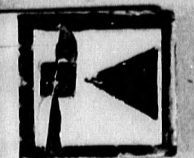
magához és elveihez“. S a győztes hadvezérhez, a gondviselészertü államférfihoz méltán sorakozik az ember, „a kinek élete a tevékenység, a munka“, „ki az erénynek, a becsületességnek megtestesülése volt“, s kinek jelleme egyik életrajzírója szavai szerint mintaképpül szolgálhat minden önértetes férfiúnak, legyen az bár koronás fő, vagy a legnagyobb polczon álló államférfi, avagy csak egyszerű polgar, a ki csupan szavazatával foly be a közügyek menetébe.

Ma délelőtt leplezik le a városligetben nagy ünnepek között sok száz amerikai magyar ember jelenlétében Washington Györgynek, az Egyesült-Államok első elnökének szobrát, amelyet az Amerikába kivándorolt magyarok ajándékoztak régi hazájuk fővárosának.

Maga a szobor eszméje eredetileg a „Szabadság“ című s Clevelandban megjelenő amerikai magyar lap szerkesztőségében született meg. Mikor azonban az eszmét Zseni Jozsef, aki a legtöbbet fáradt a szobor megalkotásának érdekében, az amerikai magyarok egy nagy ünnepén legelőször pendítette

meg a nyilvánosság előtt, azt minden rokonszeny és lelkesedés daczára ugy amerikai, mint magyar részről megvalósíthatatlannak tartotta mindenki. Az első aggodalom az volt, hogy miként fogadja a szoborállítás eszméjét Amerika közvéleménye? Ezt megállapítandó, a „Szabadság“ kérdést intézett Amerika legelőkelőbb egyéniségeihez. Mindezek az urak a rokonszenynek, az elismerésnek, a meleg szeretetnek őszinte hangján válaszoltak s a magyarok iránt érzett szimpátiájuknak lelkes szavakban adtak kifejezést.

A Szabadság 1903. február 22-en, Washington születésének évfordulóján felhívást intézett az amerikai magyarokhoz, hogy kezdjenek adakozni a Budapesten felállítandó Washington-szobor javára. A felhívásnak rövidesen lett is eredménye. Ahhoz a száz dollárhoz ugyanis, amelylyel a Szabadság megkezdte a gyűjtést, sűrű egymutánban érkeztek az amerikai magyarok adományai. Jobbára apró adományok, egyszerű munkás emberek adományai. Így gyűlt össze alig két évi gyűjtés után ketezer dollárt meghaladó

agyonbeszéljenek, sem értelme, sem jogosultsága nincsen. Körülbelül ilyen értelemben nyilatkozott alvinczi választói előtt dr. Mannu Gyula is.

Dr. Moldován Gergely, a kolozsvári egyetem nyilvános rendes tanára, itt tárgyalásokat folytat több nemzetiségi országgyűlési képviselővel a nemzetiségi pártba való belépése tárgyában. Moldován az egyetemen a román nyelv és irodalom tanára.

Színház.

Egy angol detektív három kalandja című, bűnügyi vígjáték került színpadra szerdán este. Az idegigazgató, de végeredményben igen kedves és praktikus darab iránt, nem kellő érdeklődés mutatkozott, pedig maga az előadás is érdemes volt a megtekintésre. Miklósy Gábor (detektív) mind három szakaszban a töle megszokott könnyedséggel játszotta meg, különben is sympatikus szerepét. Aranyossi Bella különösen az első szakaszban (Br. Tyllstorp felesége) kitűnően alakított, a második szakaszban is mint Kornélia nővér meghatározó volt játéka.

A harmadik szakaszban Révész Helén (Hortense bárónő) végtelen kedvesen és temperamentummal játszotta meg nem kicsiny feladatát szerepét.

Csütörtök este üres házzal Márton és Bakonyi már annyira ismert Bob herceg című regényes operettje került színpadra. Minden esetre nagyon is befolyásolta a szereplőket az érdeklődés hiánya. Így sokat nem is mondhatunk az előadásról. Elismerést, sőt dicséretet érdemelnek Aranyossi Bella (György herceg), Révész Helén (Annie), Miklósy Gábor (Pomponius) Szerdahelyi (Lankaszer) és Nagy Kálmán (Plumpuding borbély).

összeg. Ekkor aztán a „Szabadság” szerkesztősége egy bizottságnak adta át a mozgalom további vezetését addig is, míg egy országos nagybizottság nem veheti kézbe a dolgot. Így lépett életbe a Budapesti Washington Szobor-Egyesület, amely 1905. évi február 4-én Ohio állam törvényei értelmében be lett kebelezve és szabadalmi levelet kapott. Ez a gyűjtést folytatta és Budapest fővárosától helyet kért a szobor számára és engedelmet annak fölállítására.

A főváros kedvezően döntvén ez ügyben, a gyűjtés fokozottabb erővel indult meg. Amerikában szerte alakultak helyi bizottságok, amelyek gyűjtöttek, mulatságokat rendeztek a szobor-alap javára. Amidőn azután biztossá vált a hely kérdése, 1905. szeptember havában a Washington Szobor-Egyesület értekezletre hívta össze Amerika magyarságát.

A gyűlésen, mely a clevelandi Holenduszálloda első emeleti dísztermében folyt le, New-Yorktól Chicagóig csaknem valamennyi magyar telep küldöttjeivel volt képviselve. A gyűlés a szobor megalkotásával Bezerédi Gyula szobrászművészt bízta meg, ki ez alkalomra Budapestől Clevelandba utazott s

Péntek este valamivel, de nem sokkal volt nagyobb az érdeklődés. Pedig magában véve a darab is vonzó erővel kellene bírjon a közönségre. Szigligetinek igazán érdeklődésben dús és meghatározó népszínműve a Czigány került színpadra. Ha nem is a legnagyobb művészettel, de sikert biztosító igyekezettel és közvetlenséggel. Miklósy Gábor az öreg Zsiga czlgány szerepét játszotta igazi melegséggel. Néha bizony ő is kiesett szerepéből, bizonyos kimerültség volt észlelhető, a mi nem is volna csodálatos a darabok rendezésénél és minden este oly szerepek megjátszásánál kifejtett munka után. Azokban a nagyobb és érdeklődésben dúsabb jeleneteket, dacára a karzat zavaró röhejének, meghatározóan creálta. Erdélyi Kornélia Rózi czigány leány szerepét játszotta. Ugy gondolom ez nem kiostott, hanem kiváló szerep volt. Szerdahelyi Kálmán nem csak nagyon szépen énekelt, hanem jól is játszott Gyuri szerepében. Csak a beszédében egy kissé jobban pontírozna. Mulatságos és eredetiek voltak alakításokban Nagy Kálmán mint Márton paraszt gazda és Erdélyi Margit, mint a felesége. Elősegítették az est sikerét Aranyossi Bella (Éva) és Inke Rezső (Peti). Pintér, Ferke hajdu szerepét akarta játszani.

Szombaton este a „Mádi zsidó” került színpadra, már előre láthatólag az eddigieknél nagyobb érdeklődés mellett. —ch.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Olvasóinkat kérjük, legyenek szívességek előfizetéseik megújításával és érdekes vidéki hírek beküldésével bennünket támogatni.**

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Z. Á. L. A. volt titkára, Margit verespataki állami elemi iskolai tanító-

nőt a nagyenyedi állami elemi iskolához kinevezte.

— **Vármegyénk igazoló választmánya** 1906. évi szeptember 19-én délután 10 órakor alispáni helyiségben ülést tart. A legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok 1907. évi névjegyzékének megállapítása végett.

— **A nagyenyedi Kossuth Lajos-asztaltársaság** és a tulipánkert nagyenyedi főkjá ma este 8 órakor a „Két Hattyu” szálló helyiségében műsoros táncszertélyt rendez. Műsor: a „Két Hattyu” kert-helyiségében, kedvezőtlen idő esetére kávéházában: 1. Káló Géza zenekarának nyitánya. 2. Hollós István p. ú. titkár felolvas a Szövetkezetekről. 3. Ifj. Graef Jánosné énekel, zongorán kíséri Balla Bélané. 4. Dr. Kovács Dezső, a K. L. A. volt titkára, felolvas. 5. Sallak Lila szaval. 6. Iparos önképzőkör férfikara énekel. Műsor után az étteremben táncz éjféltánc 1 óráig.

— **Időjárás.** A múlt napok viharos és esős időjárása annyira leszállította a levegő hőmérsékét, hogy valóságos hűvös őszi idő keletkezett. Előkerült az őszi felső a téli fűtés előkészületeinek összes gondjaival együtt.

— **Higiénikus találmány.** A kávéosok és főpinczerek bizonyosan örömmel vesznek tudomást arról az új találmányról, a mely lehetetlenné teszi a sütemények fogdosását. Higiénikus szempontból igen fontos ez a dolog. A találmány ügyes fedőszerkezet, mely befűti a kenyeres kosarat, úgy, hogy azt a vendég nem tudja kinyitni, ellenben egy-czy süteményt egy cukorfogóhoz hasonló készü-lékkel kényelmesen kivethet belőle. Hanasi-wics Ignác, máv. ellenőr eszelte ki ezt a találmányt, amely végre megkímél majd attól, hogy összefogdosott és összeropogtatott süteményt és kenyérdarabokat legyünk kénytelenek fogyasztani kávéházban és vendég-

mindjárt be is mutatta kért mintázatát, a mely művészi szempontból megfelelőnek találtatván, Bezerédi Gyula elnöki fölkérésre előterjesztette költségvetését. A gyűlés hozzájárult a költségekhez és megkötötte a művésszel a szerződést. Ez a budapesti szobor története.

A divat.

Az őszi konfekciós kosztümöknel teljesen az egyéni ízlésre van bízva, hogy viselője az alakjának megfelelő félhosszu testhez álló, vagy a kényelmes bő zakóalakú kabátot, vagy a félig testhez álló, vagy hátul harangalaku hosszú köpenyt válassza ki magának, mert mindezek divatosak lesznek, csak az anyagot, diszt, színt és az elrendezést kell kissé figyelembe vennie.

Az átmeneti köpenyeknél a szürke és zöldesszínű, valamint covert-coat-szerű kelmék uralkodnak. A diszt atlaszpaspzol, pántok és letűzött varrások alkotják, a hajtóka és kezelő férfifazón szerint, hasonló szövetből vagy elűtő bársonyból készül. Nagy szerepe lesz a fekete és barna sima vagy asztrákán mintás selyemplüssnek és a bár-

sonynak, különösen az ugynevezett „velour du Nord-nak”, Épp úgy a rövid, mint a hosszú kabátokat gazdag zsinórozással, elűtő világos posztó- vagy pannemellénynyel, empire izlésű aczel-, selyem- és zsenilliahimzessel, prémgallerral vagy hosszú paszománycsüngőkkel díszítik. A posztóból, kamgarból vagy sevicből készült angol ruhákról nem mondhatunk egyebet, mint hogy minél egyszerűbb, annál elegánsabb. Egyedüli követelménye épp úgy a néha 90 cm. hosszú köpenyre, mint a 9—11 lapsos szoknyára nézve, hogy viselőjén kifogástalanul álljon.

Az egyszerű, sima szövetek között gyönyörű, hamvas színek láthatók: fűstsürke, sötét, borvörös, bronz és mohazöld; ez utóbbi volna a legdivatosabb, de mellette és vele versenyez az elsőbbségért a remek, szép hamvas szilvakék, mely előreláthatólag nagy tért fog hódítani. Általában az egyszerű szöveteké most az előny, de azért az említett színekből összeállított mintás és különösen nagykozczkás szövetek is divatosak lesznek.

A bársonyt szerető hölgyek örömmel fogadják a hírt, hogy a bársonyból készült délutáni és látogatóruhák nagyon elterjed-

SÁMSON JAKAB
uri szabó

Telefon 423.

Telefon 423.

KOLOZSVÁRT, Egyetem-u. 2.

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát

honi, angol, scoth és francia különlegességekben

FÉRFI RUHÁK a legmodernebb szavál, saját műhelyében készítettnek.

Gyors és pontos kiszolgálás!

Gyors és pontos kiszolgálás!

13 49-106

lőben. Reméljük, hogy nálunk is rövid időn belül be fogják vezetni pékeink ezt a rendkívül praktikus találmányt.

— **Szövetkezet Magyarlapádon.** A nagyenyedi fogyasztási szövetkezet vezérfőnökei közül többen azzal a jó szándékkal mentek ki tegnap délután Magyarlapádra, hogy ott fogyasztási és ha lehet, tejszövetkezetet alakítsanak. Törekvésüket melegen üdvözljük és ahhoz jó sikert kívánunk.

— **Árpakivitel Németországba.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az árpakivittel foglalkozó cégek figyelmébe ajánlja, hogy a Németországba irányuló kivitel alkalmával kiváló súlyt helyezzenek az árpa tiszta kezelésére és osztályozására, mert midőn árpa kivitelünknek a felemelt német vámok hatása alatt amugy is fokozott nehézségekkel kell küzdenie, akkor a nem jól osztályozott árpaszállományok jó hírnevét teljesen aláássák a kivitelünket meghiúsítják.

— **Hirdetmény.** A m. kir. marosvásárhelyi honvéd csapatkórház vendéglősszerű élelmezésére írásbeli ajánlati tárgyalás hirdették. 1. A biztosítás az 1907. évi január hó 1-től — december hó 31-ig terjedő egy évi időre történik, — kedvező árak mellett azouban az ajánlatok 3 évre is tehetők. 2. A biztosítási tárgyalás 1906. évi október 3-án d. e. 11 órakor fog a m. kir. marosvásárhelyi honvéd csapatkórház felvételi irodájában megtartatni. A közelebbi felvételeket tartalmazó 1906. évi augusztus hó 3-án kelt feltételek füzete az érdekelt m. kir. marosvásárhelyi honvéd csapatkórháznál betekinthető. 3. Kizárólag csakis írásbeli ajánlatok fogadhatnak el. Az 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlatoknak 1906. évi október hó 3-ának d. e. 11 óráig kell a m. kir. marosvásárhelyi honvéd csapatkórház parancsnoksághoz beérkezniük. — Később, vagy távi rati uton érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

— **A Nagyenyedi Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet** kezdeményezésére folyó évi augusztus hó 21-én tartott előértekezleten megválasztott bizottság a mai napon délelőtt 9 órakor a városháza tanácstermében br. Bánffy Ferenc elnökléte alatt ülést tart. A gyűlés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. A gazda körök. Ismerteti Jeney Elek dr. ügyvéd. 3. Az ismétlő

tek lesznek. Estélyruhákra a lehető legszebb szintű világos, különösen pávakék és „vieux-rose“ színű bársonyt dolgozzák fel.

A bársonykalapok is erősen hódítanak, mindenféle színben, a la Rembrandt, empire és XVI. Lajos korabeli izlésben és kis kalpagalakban, utóbbiakat különösen fogják viselni. A nyár nagy virágdisze után a tél az általános tolldivatot hozza magával.

A bluzokról szólva elmondhatjuk, hogy nagyon szilárdan tartja magát és mindenféle színben, sima és mintás kelméből selyemből és japán himzésből készült bluzokat nagyon szívesen fogadják. Az őszi és téli szezonban általában divatos lesz a japán himzés.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való szétküldéssel két korona husz fillér. Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapestben, VIII. Rókk Szilárd-utca 4. számú házában van.

iskolák a gazdaság és házi ipar szolgálatában. Ismerteti: Nehéz János kir. tanfelügyelő. 4. A házi ipar: Előadja: Hollós István pénzügyi segédtitkár. 5. A közhasznú fásításokról: Előadást tart: Szűcs Elemér ev. ref. Bethlen-főiskolai főedész. 6. A tejszövetkezetek kedvező és jövedelmező befolyása az állattenyésztésre: Ismerteti: Raphael Oszkár városi állatorvos. 7. A tejszövetkezetek szervezetét és alakítását magyarázza: Hollós István pénzügyi segédtitkár. 8. Indítványok.

— **Heti műsor.** Vasárnap 2 előadás: délután 3 és 1/2 órakor nagy ifjúsági előadás: „A nagyenyedi két fűzfa“ énekes történelmi színmű. Este 8 órakor: „Drótos tót“ nagy operette. Hétfőn: Nagy Zónaelőadás mérsékelt helyárrakkal: „Vigeczek“ énekes bohózat. Kedden: „Oh azok az anyósok“ kitérő francia vígjáték. Szerdán: „Koldusgróf“ közkiánatra másodszer. Csütörtökön: Zóna-előadás félhelyárrakkal: „Csikós“. Rendkívüli előkészületben: „Gül-baba“.

— **Gyümölcsfák az állami utak mentén.** A földmívelésügyi és kereskedelmi miniszterium évek óta fáradozik azon, hogy az állami utak mentén gyümölcsfák viruljanak. Az állami utakat már is több száz kilométer hosszúságban ültették be gyümölcsfákkal. Ez évben Darányi miniszter az utkarparók részére tanfolyamot rendez, hogy őket a faápolásban kiképeztesse.

— **Gyilkosság Szilváson.** Folyó hó 7-én egy pásztorfiú rémesen megcsönkített holttestet talált, a kibén a csendőrség Hegedűs Ruzsálin disznópásztor személyét állapította meg. A csendőrség megindította a nyomozást s letartóztatta Hegedűsné kedvesét, kire a gyanu, úgy látszik nem alaptalanul, irányul.

— **Gyujtogatás** címén közöltük, hogy Szilágyi Leopold csekelaki birtokos egy kazal szénáját felgyujtották s egy kis fiút meggyilkolva találtak. A csendőrség a titokzatos esetet csakhamar kiderítette. Egyik pásztor Boer Mihály aranyoslónai gazda juhait tilosban találva behajtotta s Szilágyi Leopold váltságot fizettetett vele. Ezért gyujtotta fel Boer a kazalt s ölte meg a pásztorfiacskáját.

— **Nagy vihar Gerenden.** Folyó hó 12-én délután 2 órakor óriási vihar dühöngött Gerenden és környékén Soószentmártonban. Csizmás Gligornének a szolgáját és egy ökröt ütötte agyon a villám. Aranyoslónán egy ökröt szinten megütött a villám. A vihar igazi ereje este 6 órakor folytatódott, óriási szel és eső kíséretében, mely bizonyára a szállók és gyümölcsökben nagy károkat okozhatott.

— **Gyilkos fináncz.** Puj községben tegnap egy pénzügyőr agyonlőtt egy kőmivest munkást. A pénzügyőri járőr szolgálatban bement egy vendéglőbe, a hol kőmivestek mulattak, majd összeveszve verekedni kezdtek. A pénzügyőrök közbeléptek, mire az egész tömeg megtámadta őket és útni-venni kezdtek. Maksai Károly pénzügyőr életét veszélyben forogni látván, a tömeg közé lőtt és egy munkást fejbe talált, ki még a helyszínen meg is halt. A vizsgálatot megindították.

— **Kötél mint nászajándék.** Furcsa eset történt a napokban Körmen községben. Lakodalomra készültek egy családnál, a hol a vőlegény nem tudott násznagyul mást felkérni, mint a falu tiszteletben tartott mesteremberét; A. F. kötelest. A kötelest el is fogadta a nagy megtiszteltetést és azon törté a fejét, hogy vajjon milyen nászajándékkal kedveskedjek a menyasz-

szonynak? Végre össze pakolt egy negyven méter hosszú ruhazárító kötelet és a násznapján elküldte egy pár sor kíséretében a menyasz szonyi házhoz, ahol nagy ijedelemmel és haraggal fogadták a furcsa ajándékot, amelyben bizonyos célzást láttak. Amikor a köteles megjelent a lakodalmas háznál, úgy kidobták, hogy a lába sem érte a földet.

— **Ami jól izlik,** az a szervezetnek rendszeren hasznosabb, mint a visszatetsző ízű dolgok, különösen gyógyszerek. A „Scott-féle Emulsió“ feltétlenül jó ízű, könnyen emészthető összeállítású a csukamáj-olajnak, melyet gyermekek is előszeretettel vesznek. Kapható a gyógyszerárakban.

— **Restelli mindenki bevallani,** hogy hogyan tudott olyan szerencsétlen lenni, hogy a spirítusos pálinkákat itta, amikor a legjobb és legolcsóbb pálinka az Első Alföldi Cognacgyár r.-t. barackpálinkája.

Közgazdaság.

A „Nagyenyedi Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet“ alapszabálya.

I.

A szövetkezet célja, czége, székhelye és hirdetményei.

1. §. A szövetkezet célja, hogy tagjait és a velük egy háztartásban élő hozzátartozóit olcsó és jó minőségű háztartási, ruházati és gazdasági cikkekkel — üzletszerű nyereség nélkül — ellássa és termékeik eladását közvetítse.

Az üzletkörébe vágó mindennemű olyan cikkeknek beszerzését pedig, melyeket rendszerint raktáron nem tart, de keresetük élnék, lehetőleg elősegíti, illetve közvetíti.

Módot keres az élelmiszerek vásárlási rendjének oly irányu szabályozására, hogy a fogyasztó közönség érdeke az ismét elarusítók üzérkedéseitől megvédessék.

A kedvezmény nem tagokra ki nem terjeszthető, vagyis a szövetkezet által vásárolt cikkek csupán a szövetkezet tagjainak adhatók el.

Kivételt csakis oly cikkek képeznek, melyek a szövetkezet raktárában feleslegessé válnak, vagy a melyek gyors romlásnak vannak kitéve és a szövetkezet károsodása nélkül hosszabb ideig el nem tarthatók.

2. §. A szövetkezet czége: „Nagyenyedi Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet“; pecsétje: a czég csimét viselő köriratban az alakulás évszáma; székhelye: Nagyenyed.

A szövetkezet czégét az igazgatóság által kijelölt két tag együttesen jegyzik oly képpen, hogy a szövetkezet pecsét lenyomata mellé nevüket aláírják.

A czégjegyzésre jogosítottak őrzik a szövetkezet pecsétjét és annak használatáért felelősek.

3. §. A szövetkezet hirdetményei a Budapestben megjelenő „Szövetkezés“ című, valamint az olvasottabb helyi lapban és a szövetkezet üzlethelyiségeiben kifüggesztés útján közöltenek.

II.

A szövetkezet tartama.

4. §. A szövetkezet határozatlan időre alakul. Ha azonban tagjainak száma ötvenre (50), illetve a jegyzett üzletrészek száma százra (100) apad, vagy vesztesége a szava-

tolt vagyon ötven (50) százalékát meghaladja, felszámol.

III.

A szövetkezet viszonya a „Hangya” nevű országos szövetkezethez.

5. §. A szövetkezet a Magyar Gazdaszövetség „Hangya” nevű fogyasztási és értékesítő szövetkezetének tagjai közé belép és e célból fogyasztási forgalma arányában a „Hangya” által megállapítandó üzletrészt jegyez és fizet be. Könyvvezetését és üzletvitelét a „Hangya” utmutatása szerint rendezi be. Elismeri a „Hangya” igazgatóságának azt a jogát, hogy megbízottja által a szövetkezet könyv- és üzletvitelét, valamint pénzkézelt ellenőrizhesse, leltárt vétesse fel; megbízottjai az igazgatóság és felügyelő bizottság ülésén, valamint a közgyűlésen résztvehetnek, hol a megbízottak, tanácskozási és indítványozási joggal bírnak.

A „Hangya” igazolt kiküldöttének joga van a szövetkezet jegyzőkönyveibe és általában összes irataiba bármikor betekinteni, vagy kimutatásokat és adatokat bekíválni.

Joga van a „Hangya” igazgatóságának, hogy az üzletvezető megokolt elmozdítását indítványozza és megbízottjai útján azt az igazgatóság hozzájárulásával azonnal fel is függeszthesse és alkalmas egyénnel helyettesíthesse.

6. §. szövetkezet áruaktárát nem nyithatja meg addig, míg a „Hangya” igazgatósága által megállapítandó összeg a jegyzett alaptőkéből be nem fizettetett.

A szövetkezet az árukat a „Hangya” útján szerzi be. A mennyiben azonban más oldaltól kedvezőbb ajánlatot kap, ezt az ár és a forrás megnevezése esetleg minta beküldése mellett a „Hangya” tudomására hozza, s onnan akadálytalanul megrendeléseket is tehet, ha a „Hangya” ugyanolyan minőségű árut a felajánlott ár mellett nem szállítana.

A szövetkezet, ha a központtal való áruforgalma évenként a 6000 koronát meg nem haladja, az ellenőrzés és kiküldés költségét a „Hangya”-nak megtéríti.

Köteles a szövetkezet igazgatósága az általa választott tisztviselőkről és felfogadott alkalmazottakról, valamint a velük kötött szerződésekről, valamint különben állásuktól való felfüggesztésről, helyettesítésükről, végleges elbocsátásukról, és díjazásukról a „Hangya”-nak jelentést tenni.

Ha a felügyelő bizottságnak gyanuja van, hogy a szövetkezet kezelése körül az igazgatóság mulasztást vagy visszaélést követett el, erről a „Hangya” központi szövetkezet azonnal értesítendő.

A „Hangya”-t a szövetkezettel szemben az ellenőrzés joga nemcsak a jelen alapszabályokban külön megnevezett esetekben, hanem általában a szövetkezet egész működése tekintetében is megilleti. Ez a jog azonban a törvénnyel nem ellenkezhetik, s a szövetkezet szerveinek és alkalmazottainak törvényes alapszabályszerű felelősségét nem érinti.

Ha az alapszabályok módosítását a központi szövetkezet kívánja, e célból közgyűlés hívandó egybe.

Viszont ezen szövetkezet élhet mindazon jogokkal és igénybe veheti mindazokat a kedvezményeket, melyeket a Magyar Gazdaszövetség „Hangya” nevű fogyasztási és értékesítő szövetkezetének alapszabálya tagjai részére biztosít és részére külön írásbeli megállapítások is kikötnek.

IV.
Üzletrészek.

7. §. Az üzletrész értéke husz (20) korona. Minden tag annyi üzletrészt jegyezhet, a mennyinek értéke fogyasztási és háztartási cikkekkel egy havi szükségletét fedezi.

Egy üzletrésznél kevesebbet jegyezni nem lehet, tiz (10) üzletrésznél többet pedig egy tag sem szerezhet.

Jogi személyek a tényleges szükségletnek megfelelő számú üzletrészt jegyezhetnek, melyeknek számát az igazgatóság állapítja meg.

A jegyzett üzletrész vagy részek árát a tagok az alakulás előtt teljesen, ez után pedig a felvételtől számított 8 nap alatt egy összegben, vagy legkésőbb négy egymás után következő egyenlő havi részletben kötelesek a szövetkezet pénztárába befizetni.

A havi részletek pontos befizetésének elmulasztása esetén havonként 4 fillér bírság fizetendő, mely minden részlet után az első mulasztás napjától számítandó.

Az üzletrészek a tagok nevére szólnak, azok tulajdonát képezik, de el nem zálogosíthatók, a mi az üzletrész jegyeken közlendő.

Az üzletrészek a tagok törvényes örökösire a 11. §-ban körülírt kötelezettségek mellett rendes hagyatéki eljárás útján átrihatók, ezeknek alapján a jogok gyakorolhatók, vagy felmondás esetén a leszámolás a 12. §. értelmében megejtetik.

Az üzletrészek csakis tagokra ruházhatók át és pedig az igazgatóság jóváhagyásával.

Ha valamely tag jegyzésen kívül üzletrészek birtokába jutott, azokat átiratni köteles.

Bámi czimen átruházott, engedményezett üzletrészek után egyenként egy (1) korona átiratási díj fizetendő.

(Folytatjuk.)

Az Első Alföldi Cognacgyár részvény társaság és szeszfinomítógyár Kecskeméten budapesti központi irodájának (V. Mérleg-utca 11) heti üzleti jelentése:

Mai szeszárak Budapesten:

	Nagyban.	Kiesinyben.
Finomított szesz adózva	142.50.	147.—
Finomított szesz adózatlan	43.50.	45.—
Nyers szesz adózva	142.—	144.—
Denaturált szesz	38.—	39.40.

Az első szeszvásáron a nyersszesz ára 35—36 korona között a termelő állomás fekvése szerint változott.

Nyilt-tér.*

Császarfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsorangu kénes hévvizű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kenyelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szén-savas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belégzési kúra. 200 kenyelmes lakoszoba. Szolid kezelés, jutányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld

140 6—10 az igazgatóság.

* Ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SZERKESZTŐSÉG:

Dr. Garda Kálmán, Török Bertalan, Dr. Varró László.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részv. társ.

Szoftató anyák

sokszor oly időben érzik magukat teljesen kimerültnek, mikor éppen erőre és legjobb egészségre volna szükségük, hogy annyi kötelességeiknek megfelelhessenek. Különösen ők találhatnak tehát a Scott-féle Emulsió-ban egy valósággal felülmúlhatatlan táp- és erősítő szert. A legjobb gyógy-csukamajolajból alposphorsavas mesz és nátron hozzáadásával készülvén, feltétlenül jó ízű és rendkívül könnyen emészthető az étvágyat gerjeszti és így fiatal anyák erősítésére minden más szernél jobb. A Scott-féle Emulsió segítségével megszüntetjük a gyöngeséget és gyorsan új erőre, új életkedvre teszünk szert. — A Scott-féle Emulsió sokkal hatásosabb és megbízhatóbb, mint a közönséges csukamáj-olaj.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „hatan nagy csukahalat vivő halasz” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldésével ellenében mintavál bérmentve szolgál: 203 1—

Dr. Budai Emil „városi gyógyszerháza”
Budapest, IV., Váci-utca 34/50.

≡ Egy eredeti üveg ára: 2 kor. 50 fillér. ≡
Kapható minden gyógyszerárban.

Hegyi János

műlakatos és gépjavitó műhelye

NAGYENYEDEN.

Elvállalok mindenemű épület, mű- és géplakatos munkákat, u. m. vasrácsok, vasajtók, épületvasalások javítását és újbóli készítését, továbbá villanycsengők, telefon és villámhárítók szakszerű szerelését. Varró gépek és kerékpárok javítását s gyári árban való újonnan beszerzését, vegre mindenemű gőzcsapók, motorok, szivattyúk és szivattyúszukutak, gazdasági gépek és eszközök pontos és figyelmes javítását és ezeknek szintén gyári árakban való beszerzését. — Ajánlom a gr. laközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan acélfejű ekéimet és vasborovaimat, melyeket jótállás mellett felelősséggel adok el, nem tetszőket kicserélek, vagy kívánság szerint átalakítok. — Egyben értesítem a n. é. közönséget, hogy április hó 24-étől lakásom és műhelyemet Tóvis-utca 19. szám alá helyeztem át. Szakmámba vágó költségvetéssel díjtalanul szolgálók. Beesés pártfogást kér

kiváló tisztelettel

HEGYI JÁNOS,

43 15—26

műlakatos és gépjavitó műhelye

WEINER MÁTYÁS

DIVATÁRUHÁZA

Budapest, VI., Andrassy-ut 3. sz.

Az 1906. évi őszi- és téli idény újdonságai magyar, francia és angol divatelmékből

a legnagyobb választékban immár megérkeztek s azok megtekintésére van szerencsém a nagyérdemű közönséget ezenel tisztelettel meghívni.

Mosókelmék 18 k.-tól 65 k.-ig.
Gyapjuszövetek 38 k.-tól 4 k. 50-ig.

Magyar gyártmányú vizfolmentes posztók.
Magyar gyártmányú angol izlésben tartott kockás és csíkos kelmék.

Magyar gyártmányú mosószövetek stb.
Nagy mintagyűjteményemet, mely a legújabb őszi- és téli szövetek nagy választékát tartalmazza, vidékre kívánatra ingyen és bérmentve küldöm. 20 kor. felüli megrendeléseket bérmentve küldünk. 205 1—8

BALLA BÉLA

első rangú előnyösen ismert friss hús- és finom hentesárúkülönlegességek üzletében zsirszalonna nagyban és kicsinyben található.

HÚSÁRAK:

Marhahús	1 kg.	1.28, 1.36, 1.44 fill.
Borjúhús	"	1.12, 1.36, 1.44 fill.
Sertéshús	"	1.36, 1.60 fill.
Juhhús	"	96 fillér.

FIGYELMES ÉS HIÁNYTALAN KISZOLGÁLÁS.
8 74—105

Köhögés!

Ki ide nem figyel, maga ellen vétkezik!

Kaiser Caramell-cukorkái
a három fenyűvel.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva rekedtség, katarrhus és köhögés ellen.

4512 bizonyítvány igazolja, hogy megtartja, amit ígér.
Csomagja 20 és 40 fillér.

Schiessl Károlynál,
Balázsfalván.

78 8—32

Sz. 4629—1906. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Russzu Oktáv ügyvéd által képviselt Albina nagyszzebeni takaré- és hiteltézet végrehajtónak Mokán Vaszi szabaderdei lakos végrehajtást szenvedő elleni ügyében a végrehajtási árverés 52 kor. 62 fill. tőke s jár. kielégítése végett, az 1881. LX. t.-cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében, a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíró kerületében levő, a szabaderdei 8 sz. tjkvben A + 1—3, 5—15 r. sz. 14, 15, 34, 36/1, 53, 93, 188, 191, 192, 197, 336, 338, 340, 370, 388, 389, 446, 448, 451, 452, 453, 472, 473, 478—480 hr. sz. fekvőkből végrehajtást szenvedőt illető

felelősség jutalékára összesen 1116 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetett.

A fent megjelölt ingatlanok az 1906. évi október hó 13-ik napján d. e. 9 órakor Szabaderdő községbáznál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók, végrehajtható kivételével tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §. szerinti óvadék-képes értékpapirban, a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak a kir. járásbírósnál, bírói letétbe történt elhelyezéséről nyert letéti elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóságtól.

Nagyenyeden, 1906. évi augusztus hó 24-én

202 1—1

Weiner,
kir. albiró.

A NAGYSZEBENI

ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 4$\frac{1}{4}$% kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 30000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 26 K. 11 f. B. 5% kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 20.000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 27 K. 16 f. C. 5$\frac{1}{4}$% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K. a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f. b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 08 f. D. 5$\frac{1}{4}$% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 2000 K.	a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f. b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f. c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f. E. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K. a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f. b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f. c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f. d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Az A. alatti kölcsönök csak földbirtokra, a B. C. D. és E. alattiak házakra is adatnak; valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részv.-társaság Nagyenyed.

Dobozárugár. Könyomda. Litografiai és vonalzó műintézet.

Mindennemű **DOBOZÁRUT** (Cartonnage) u. m. egyszerű és hajlított dobozokat gyógyszerészek, cukrászok, kereskedők és gyárosok részére kisebb árucikkek jutányos és czélszerű csomagolására olcsó áron szállít.

Műveket, folyóiratokat, hírlapokat, körleveleket, képes árjegyzékeket, levélpapírokat, falragaszokat, meghívókat, s mindennemű kereskedelmi és ipari nyomtatványokat, póstacsomagcímkeket, pecsétjegyeket, címkeket, ragjelzőket, porkapszulákat, papírzacsokokat, költőpapírokat és mindennemű gyógyszerészeti nyomtatványokat készít könyv- és könyomdai, valamint dombornyomásban, olcsó áron, szép és izléses kiállításban.

Az ország legnagyobb barackfőzése.

Első Alföldi Cognagyár Részvénytársaság és Szeszfinomítógyár
 — KECSKEMETEN. —

Legfinomabb italkülönlegességei:

Barack Barack Barack
 pálinka. cognac. crême.

Tulipán-likör. Tulipán-cognac.

Radikal alixir.

Kecskeméti gyomorkeserű.
 Kecskeméti 48-as likör.
 Kecskeméti menyecske likör.

Mindenütt kapható!

Vezérképviselő: SZIGETI SAMU, TORDA

Főzdéi állandóan üzemben.

HIRDETÉSEKET

legjutányosabban vesz fel
 kiadóhivatalunk.

Valódi francia

színházi látcsövek

csekély havi

részletfizetésre!

AUFRECHT ÉS GOLDSCHMIED

Budapest, VI., Eötvös-utca 32.

Látcső-árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár p-t.

Alapítke: 300.000 kor. Tartalékalap: 157.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.
Vásárol és elad értékpapírokat.
Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.
Időgen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.
Váltókat az összeg nagysága szerint 5 $\frac{1}{2}$, 6, 6 $\frac{1}{2}$ % mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítol le.
Betétet 4 $\frac{1}{2}$ % kamattal fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

19 72—104

NAGY JENŐ

szápad nélküli műfog-spezialista
 KOLOZSVÁRT, Wesselényi M.-u. 6. sz.

Készít szápadnélküli természetesen szilárdan álló fogakat
 16 koronáért. 69—104

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

113 39—50

Brassói Portland-Cement-

gyár, Brassóban. Nagyenyeden kapható Klemm Pál úrnál Szentkirály-utca 128. sz.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírarugyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.